

Správa zajištěného a zastaveného majetku: nejednotný postup v evidenci, správě a jeho oceňování, chyby při údržbě, prodej se zpožděním

20.2.2023 - | Nejvyšší kontrolní úřad

NKÚ provedl kontrolu peněžních prostředků státu vynaložených v letech 2015 až 2020 na správu majetku zajištěného, zastaveného, zabraného, propadlého a prodaného v trestním a daňovém řízení.

Tento majetek spravuje řada institucí. NKÚ zkontroloval celkem sedm úřadů: Ministerstvo vnitra (MV), Ministerstvo spravedlnosti (MSP), Generální finanční ředitelství (GFŘ), Generální ředitelství cel (GŘC), Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových (ÚZSVM), Krajský soud v Ostravě a Krajské ředitelství policie Jihomoravského kraje (KŘP JMK). Kontroloři se zaměřili na to, jak jednotliví správci majetek evidovali, skladovali, udržovali nebo prodávali. Výsledkem je zjištění, že nejednotně postupovali v evidenci majetku a rozdílně ho i oceňovali a udržovali. V některých případech zajištěný majetek jeho správci neocenili vůbec nebo nereálně. Majetek, který rychle ztrácí na tržní hodnotě, neprodávali nebo prodávali se zpožděním. Tím snižovali příjmy zvláštního účtu MSP, který je určen k uspokojení majetkových nároků osob poškozených trestným činem. Nedostatky byly zjištěny také při údržbě motorových vozidel zajištěných v trestním a daňovém řízení.

Postup kontrolovaných osob ověřoval NKÚ na kontrolním vzorku, který byl tvořen motorovými vozidly a elektrozařízeními. Jedná se o majetek v čase rychle ztrácející na tržní hodnotě, a proto je u něj žádoucí co nejrychlejší prodej. Kontroloři zjistili, že např. ÚZSVM nenavrl k prodeji 57 % osobních vozů z kontrolního vzorku 180 zajištěných aut. Průměrná doba jejich skladování činila 522 dnů. A nenavrl k prodeji dokonce 93 % z kontrolního vzorku 110 zajištěných elektrozařízení¹. KŘP JMK zase neprodalo dva státu propadlé automobily v hodnotě 880 tis. Kč. Částky, které by se prodejem získaly, měly být odvedeny na zvláštní účet Ministerstva spravedlnosti, který je určen k uspokojování majetkových nároků osob poškozených trestným činem. V 8 z 10 případů zajištěných aut obdrželo GŘC od MV CENZA (Centrum zajištěných aktiv) návrh na jejich prodej až po roce a půl od chvíle, kdy je MV CENZA dostalo do správy.

Kontroloři zjistili, že ačkoliv je správce povinen chránit majetek zajištěný v trestním řízení před znehodnocením a starat se o zachování jeho hodnoty, ne vždy se tak dělo. Např. ÚZSVM neudržoval celé dvě třetiny z kontrolního vzorku 180 zajištěných aut. GŘC neudržovalo všechna zajištěná vozidla. Jejich hodnota tak v důsledku neprovedené údržby prokazatelně bezdůvodně klesala, což mělo negativní dopad na výši peněžní částky získané prodejem tohoto majetku.

Ani při správě majetku v daňovém řízení nebyla u zabavených motorových vozidel nastavena pravidla údržby, případně přípravy na dražby. U GFŘ kontroloři zjistili, že udržováno bylo pouze 11 a připraveno na dražbu šest z 68 kontrolovaných aut.

Chyby v evidenci a rozdílné oceňování majetku zapříčinily to, že nebylo možné stanovit celkovou hodnotu spravovaného majetku. Podle odhadů NKÚ činila v kontrolovaném období minimální hodnota zajištěného majetku 3,5 mld. Kč a majetku propadlého a zabraného 2,92 mld. Kč. Někteří správci majetku zveřejňují informace o hodnotách zajištěného majetku ve svých výročních zprávách

nebo zprávách o činnosti. Jak vyplývá ze zveřejněných zpráv Národní centrály proti organizovanému zločinu za léta 2017, 2018 a 2020, zajistily všechny útvary Policie ČR v letech 2016–2020 majetek v průměrné výši 6,24 mld. Kč ročně. Celkovou hodnotu spravovaného majetku nebylo možné zjistit např. u MV CENZA, protože neevidovalo hodnotu majetku při převzetí do správy. ÚZSVM zase evidoval více než 90 % majetku zajištěného v trestním řízení s nulovou hodnotou. Nutno ovšem říci, že povinnost oceňovat evidovaný zajištěný majetek zákon neukládal. NKÚ odhaduje, že na správu zajištěného, propadlého či zabraného majetku evidovaného kontrolovanými osobami bylo v kontrolovaném období vynaloženo celkem 320 mil. Kč.

Odbor komunikace

1] Např. počítače, mobilní telefony, tiskárny, tablety, notebooky či audiovizuální technika.

<https://www.nku.cz/cz/pro-media/tiskove-zpravy/sprava-zajisteneho-a-zastaveneho-majetku:-nejednotny-postup-v-evidenci--sprave-a-jeho-ocenovani--chyby-pri-udrzbe--prodej-se-zpozdenim-id13012>